

Substitutietherapie

Met substitutietherapie bij drugsverslaafden wordt bedoeld dat men drugsvervangende medicatie geeft. Dat gebeurt enkel bij heroïneverslaving. De verstrekking van deze producten op strikt medische gronden heeft een aantal voordelen, zodat je van een therapie kan spreken.

Hoe werkt het?

Omdat substitutieproducten zoals methadon of Subutex veel langzamer uitgewerkt zijn, moeten ze slechts éénmaal per dag ingenomen worden. Door de langdurige werking van deze stoffen is de afkick veel trager. Bij methadon is er pas na 24 tot 36 uur een nieuwe inname nodig, bij heroïne is dat gemiddeld na 4 uur. Wie vervangende medicatie krijgt, heeft dus meer rust en tijd om andere dingen te doen: te werken, kinderen op te voeden of zijn tijd nuttig door te brengen, men hoeft de afkick niet te vrezen. Het kost ook minder dan een 2 euro per dag, wat veel goedkoper is dan de straatheroïne.

De voorgeschreven producten komen uit de apotheek en zijn daarom absoluut zuiver, ze worden niet vermengd met andere stoffen zoals bij straatheroïne. Ook worden ze in siroopvorm verstrekt, zodat je ze niet kunt inspuiten. Bovendien heeft Subutex het voordeel dat het moeilijk

is om te overdoseren en dat je er geen heroïne bij kunt gebruiken.

Ontwenning en psychosociale begeleiding

Het belangrijkste therapeutische voordeel van substitutiemedicatie is dat je de dosis kunt aanpassen, zodat de ontwenningssverschijnselen achterwege blijven en de [cursief: craving] (sterke goesting) naar drugs fel verminderen. Een arts zoekt samen met de verslaafde naar een dosis waarbij de gebruiker zich gerust voelt en hij niet te suf is. Deze dosis wordt langere tijd aangehouden en pas als de situatie van de verslaafde op alle vlakken verbeterd is, wordt die zeer langzaam afgebouwd. Daarom is het goed om substitutietherapie te combineren met psychosociale begeleiding, om zo een oplossing te vinden voor de problemen die gepaard gingen met het drugsgebruik. Met substitutie verdwijnen immers alleen de afkickverschijnselen, maar niet de andere problemen.

Een substitutiebehandeling duurt verschillende jaren. Dat kan lastig zijn voor de verslaafde, maar het geeft het hem ook rust, stabiliteit en producten die niet schadelijk zijn. Met de medicatie is het mogelijk om een 'gewoon' leven te leiden, de gebruiker voelt zich niet 'onder invloed' en ziet er ook niet zo uit. Wanneer de verslaafde voldoende stabiel is, schrijft een arts het product voor langere tijd voor, zodat een dagelijks bezoek aan een centrum of de apotheek niet meer nodig is.

Substitutietherapie werkt alleen goed als de verslaafde er klaar voor is om het drugsgebruik fel te verminderen en bereid is om er niet meer 'bij' te gebruiken. Een meerderheid van de cliënten blijft echter heroïne, andere drugs of alcohol ernaast gebruiken. In zo'n geval dient de substitutietherapie om contact te houden met de verslaafde, om op die manier de schade zoveel mogelijk te beperken.

Niet voor iedereen

Vervangingsmedicatie als behandeling

Geschreven door Paul Van Deun

Volgens wettelijke richtlijnen mag substitutietherapie niet als eerste behandeling wordt gebruikt. Een snelle afbouw van methadon is moeilijker dan een snelle afbouw van heroïne. Daarom is het beter om eerst een ontwenning te proberen met andere producten dan langwerkende opiaten, zoals methadon.

Ook erg jonge mensen krijgen geen substitutietherapie.

Waarschuwing

Wat voor een drugsverslaafde een lage dosis methadon of Subutex is, kan voor een niet-gebruiker al dodelijk zijn. Het lichaam van de verslaafde is eraan gewend, dat van de niet-gebruiker niet. Voorkom daarom dat substitutiemedicatie niet 'per ongeluk' door andere gezinsleden wordt gebruikt. De meeste ongevallen gebeuren met kinderen.

Paul Van Deun